

„Mégkéssett melódiák...”

Vikár László

1929. június 8.

88. születésnapjára

Hosszú ideje visszavonultan él már, távol a nyüzsgő világ zajától, életútjának emlékeit sorjázza magában.

Egyre kevesebben vagyunk már, akik *Vikár László* és felesége *Forrai Katalin* életútjával párhuzamosan róttuk a XX. század sokszor gyötrelmes, máskor gyönyörűségeit. Pályánk, akár tudományos, akár előadóművészi lett, mindig szorosan összefüggött a pedagógiával. Lehet, hogy ez volt számunkra Kodály Zoltán személyes példája? Biztos.

Vikár László szintén tanárként kezdte, amennyiben a Zeneakadémia Középfiskolai Énektanárképzőjébe járt, majd tudósként folytatta, s később ismét bekapcsolódott a tanításba, amikor a Zeneakadémián népzenei tanított, ahogy mestere is ezt tette sok évtizeddel korábban.

A szombathelyi születésű fiatalember a budapesti Zeneakadémián Kodály Zoltán tanítványaként folytatta szakmai tanulmányait, s került a Magyar Tudományos Akadémia népzene-kutató csoportjába előbb aspiránsként, majd tudományos munkatárs és titkárként, végül mikor a csoport Kodály halála után a Zenetudományi Intézethez került, igazgató helyettesként folytatta munkásságát. Ez utóbbi előbb a magyar népzenei jelentette, majd hozzáfogott keleti rokonaink népzenejének a helyszínen történő kutatására.

Így ismerhettük meg – cseremis, csuvas, baskír, votják, a Volga-menti népek, török, finnugor zenei anyagok hangzásvilágát. – A kutatás eredményét, Tudományos Kiadványok sorát jelentette. Az angol nyelven könyv alakban megjelent művek, engem Bartók Béla örökérvényű tudományos munkásságára emlékeztetnek. Amikor is amerikai emigrációja idején a New Yorki Columbia Egyetemen dolgozva megjelentette egyedülálló munkáját – a Román Népdalok Tudományos kiadását.

Vikár László egyik legérdekesebb honi kutatása az volt, amikor Kodály Zoltán elküldte ugyanazokra a területekre és adatközlőkhöz, ahol annak idején ő maga gyűjtött – például Karádra. – Mester és tanítványa viszonya igen közvetlen volt, Kodály sokat várt Vikártól. Meg is kapta azt, amire számított! Arra a területi munkára küldte, jelesül a Szovjetunióba,

ahol ezeknek a kis töredék népeknek, népcsoportoknak megközelítése igencsak nehéz és körülményes feladatot jelentett. Mari, cseremis, csuvas, finn népdalokat Kodály korábban is gyakran felhasznált műveiben. A Hegyi cseremis népdalok – akkor *Török Erzsébet* előadásában – Vikár kutatásai nyomán „nyertek polgárjogot”.

A hatvanas évek után sokáig jártuk többen a világot: Európát, Észak Amerikát, hogy egyrészt a magyar népzene, másrészt a Kodály által meghatározott igényes, újszerű zenepedagógiai koncepciót ismertessük meg az érdeklődőkkel.

E tevékenység második része az alapelvek helyi alkalmazása volt, mely munkában a Vikár László – Forrai Katalin házaspárnak elévülhetetlen érdemei vannak. Nélkülük nem lenne se Nemzetközi Kodály Társaság, de még Kodály Intézet sem.

Adjon a Teremtő jó egészséget, és még örömteli éveket tudós Barátunknak!

Ezt kívánta 2017. május 10-én, ...

Szőnyi Erzsébet

Megkésett jókívánság...

Vikár László 2017. május 12-én csöndben eltávozott a földi léttől.

„Nem halt meg, hanem aluszik” (Lukács 8/52)

Gazdag életműve örökre velünk marad.

Felsorolás a teljesség igénye nélkül:

Népdalgyűjtő munkássága:

A Volga-vidéki mari népdalgyűjtés

Votják trikord dallamok

Archív típusok a finnugor dallamokban

A finnugor népek zenéje

A magyar népzene finnugor és török kapcsolatai

Cseremis és magyar zene kapcsolata

A kazányi tatárok zenéje

Népzene gyűjtés Baskíriában

Mordvin siratók

Tudományos könyveinek megszámlálhatatlan a sokasága.

